

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

AK
Poznań

KRYCHOWSKA Maria
ps. "Urszula"

947/wsk

SPIS ZAWARTOŚCI TEZKI —

KRYCHOWSKA Maria

..p.o. „Uroszula”

947/Wsk

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

VI. Fotografie

I/11 Relacja własna

- Ankieta przesłana przez H. Nowicką, zawierająca szczegółowy opis czynności i przebieg w Ż.W.Z., kopia, l.ś. 1-2

947

Przystała H. Nowicka
zob. L. dz. 338/WSK/98

A N K I E T A.

I/AM

Nazwisko i Imię: K r y c h o w s k a Maria
 Data urodzenia: 2 października 1900 roku
 Miejsce urodzenia: Górka powiat Srem
 Imię ojca i matki: Franciszek i Marianna
 Zamieszkała: Pleszew, ulice
 Data złożenia przysięgi do ZWZ.: 20 sierpnia 1940 roku
 Przez kogo zaprzysiężona: kolegę H O L K E Jana
 Bezpośredni dowódca: kol. Holka Jan, w czasie późniejszym kol. Roman Kręgielski
 Pseudonim: Urszula
 Funkcja: charytatywna
 Stopień w ZWZ i ostatni rozkaz: -----
 Służba wojskowa przed wstąpieniem do ZWZ: -----
 Stopień wojskowy: -----

ta i szczegółowy opis czynności i przeżyć w Z.W.Z. z uwzględnieniem dat. podpisów dowódców:

Od dnia 20 sierpnia 1940 roku do 24 stycznia 1945 roku byłam czynnym członkiem Z.W.Z., a następnie Armii Krajowej.

Na podstawie polecenia otrzymanego od kol. Jana Holki zorganizowałam punkt pomocy w zakresie żywności i odzieży. Punkty te zorganizowałam we wszystkich tych sklepach, gdzie obsługę stanowili Polacy. Z punktów tych dostarczano za pomocą kwitków kaszę, mąkę, groch, chleb, różnego rodzaju tłuszcze i mięso. Wymienione artykuły żywnościowe otrzymywała ludność Polska potrzebująca takiej pomocy. Niezależnie od artykułów żywnościowych, to kolega Jan Holka dostarczał mi również kartki upoważniające do zakupu węgla, które następnie rozprzedałam wśród ludności Polskiej. To samo dotyczyło również i kartek odzieżowych t. zw. "Anzug-Bezugschein". Kol. Holka Jan dostarczał mi również i kartki żywnościowe, które również rozprzedałam wśród ludności Polskiej potrzebującej najwięcej takiej pomocy.

Pewnego razu następuje "maleńka" wsypa w sprawie kartek węglowych na skutek której niemiecka policja przeprowadziła w moim mieszkaniu rewizję, w wyniku której nic nie znaleziono pomimo, że posiadałam w mieszkaniu różnego rodzaju kartki żywnościowe przeznaczone na cele charytatywne. W mieszkaniu moim znajdowały się również w czasie rewizji i gazetki wydawane przez podziemie. Po przeprowadzonej rewizji zostałam wraz z mężem moim Józefem aresztowana.

Na skutek usilnych starań czynionych ze strony Kolegi Jana Holki, mąż mój Józef został zwolniony, a mnie skazano wyrokiem niemieckiego sądu na 7 /siedem/ miesięcy więzienia - obozu - .Karę odbywałam w mieście Kozminie leżącego w powiecie krotoszyńskim.

Po zwolnieniu mnie z więzienia na duchu nie upadłam i powierzona mi funkcję przez kol.Jana Holkę dalej pełniłam.

W mieszkaniu moim odbywały się również odprawy członków Sztabu Komendy Obwodu.

Niezależnie od pełnienia mej funkcji w zakresie charytatywnym, pełniłam również obowiązki kuriera,przewożąc do Inspektoratu "Las" w Ostrowie Wlkp.powierzone mi różne polecenia,które otrzymywałam od kol.Jana Holki za pośrednictwem mego męża.Były to meldunki dotycząc przeprowadzania różnego rodzaju zawiadomień Polaków o grożącym im niebezpieczeństwie ze strony Gestapo.

W czasie już późniejszym dowiedziałam się, że moim bezpośrednim przełożonym został mianowany kol.Kręgielski Roman, a to z uwagi na to że kolega Jan Holka otrzymał inną funkcję.

Mój nowy przełożony kol.Roman Kręgielski polecił mi zorganizowanie punktów do których będzie można dostarczać większe ilości groch kaszy i jagieł.Wydane mi polecenie wykonałam w całej rozciągłości.

Byłam z tego bardzo zadowolona, opanowała mną niezmierna radość, że dołożyłam z mej strony odrobinę starań na skutek których ludność Polska - nasi bracia i siostry - otrzymają większą pomoc, niż dotychczas.

Byłam również wysyłana do Ostrowa w charakterze kuriera na punkt kontrolny przekazując różne polecenia otrzymane od kol.Holki za pośrednictwem mego męża Józefa.

Działalność moją w Armii Krajowej na terenie miasta Pleszewa stwierdzić może kol.Jan Holka, kol.Roman Kręgielski oraz kol.Joanna Grygielówna z którą utrzymywałam stały kontakt.Kol.Grygielówna również pełniła funkcję kuriera w Komendzie Obwodu w Pleszewie identycznie jak ja.Dalej z kol.Grygielówną utrzymywałam kontakt stały i wtedy, kiedy w późniejszym czasie koleżanka Grygielówna prowadziła tajne nauczanie w którym brały udział i moje dzieci.

Pozatym brałam czynny udział w ubezpieczeniu zrzutu broni, dokonano go przez samoloty alianckie.

Mąż mój Józef zginął w ostatnich dniach, a raczej w przededniu oswobodzenia miasta Pleszewa w walce zbrojnej z wojskami hitlerowskimi.

/Maria Kłychowska/

AK
Poznań

KRYCHOWSKA Maria

ps. „Urszula”

947/WSK
6

KRYCHOWSKA *Maria*

KRUCHOWSKA Maria

